

THE NEW YORK TIMES

O parabolă despre modul în care poți face față oricărei schimbări neașteptate din viața ta.

spencer johnson

**cine mi-a luat
cașcavalul?**

21

CUPRINS

Fenomenul <i>Cine mi-a luat cașcavalul?</i>	9
Fac parte din noi înșine Simplul și complexul.....	13
Prefață Povestea din spatele poveștii de dr. Kenneth Blanchard.....	15
O adunare Chicago	25
O poveste Cine mi-a luat Cașcavalul?	31
O discuție Mai târziu, în aceeași zi.....	85

O ADUNARE

Chicago

ÎNTR-O DUMINICĂ ÎNSORITĂ, în Chicago, mai mulți foști colegi de clasă, care fuseseră buni prieteni în timpul școlii, s-au adunat să ia prânzul împreună, după ce, cu o noapte înainte, participaseră la reuniunea absolvenților liceului lor. Erau curioși să audă mai multe despre ceea ce se întâmplase în viețile celorlalți. După ce au glumit și au luat o masă bună, s-au antrenat într-o interesantă conversație.

Angela, care fusese odinioară cea mai populară fată din clasă, spuse:

— Cu siguranță, viața a luat o altă întorsătură decât mă așteptasem când eram la școală. S-au schimbat o mulțime de lucruri.

— Fără îndoială că s-au schimbat, se auzi ca un ecou vocea lui Nathan.

Toți știau că Nathan intrase în afacerile familiei, care merseseră aproape pe aceeași linie tot timpul și erau parte a vieții comunității locale de mai multă vreme decât își puteau ei aminti. Așa că au fost surprinși când el păru îngrijorat.

— Dar ați observat că noi nu dorim să ne schimbăm când lucrurile se schimbă? întrebă el.

— Cred că ne opunem schimbării pentru că ne e frică de ea, spuse Carlos.

— Carlos, tu erai căpitanul echipei de fotbal, își aminti Jessica. Nu m-am gândit niciodată că o să te aud vorbind despre frică.

Toți au râs, pentru că își dădeau seama că, deși plecaseră în direcții diferite — de la cei care munceau la domiciliu până la cei care conduceau companii —, experimentaseră cu toții aceleași trăiri.

Fiecare încercase să facă față schimbărilor neașteptate intervenite în ultimii ani. Și mulți dintre ei admiteau că nu cunoșteau o cale eficientă de a le depăși cu bine.

Apoi Michael spuse:

— De obicei, îmi era frică de schimbare. Când firma noastră s-a confruntat cu o mare schimbare, nu am știut ce să facem. Nu am modificat ceea ce trebuia și am fost pe punctul de a pierde. Asta s-a întâmplat până când am auzit o mică poveste distractivă care a schimbat totul.

— Cum așa? se miră Nathan.

— Ei bine, povestea a schimbat felul în care priveam schimbarea — ideea că pierdeam ceva pentru a câștiga altceva — și mi-a arătat cum să procedez. Apoi, lucrurile s-au îmbunătățit repede atât la muncă, cât și în viața mea. La început, am fost intrigat de simplitatea acestei povești, pentru că suna oarecum ca la școală. Mai departe am realizat că, de fapt, eram intrigat de mine însumi, pentru că nu vedeam ceea ce era evident și nu făceam, atunci când se schimba ceva, acele lucruri care trebuiau făcute. Când mi-am dat seama că acele patru personaje din poveste reprezentau diferite părți ale personalității mele, am decis asemeni cui doream să acționez și m-am schimbat.

Mai târziu, am dat povestea mai departe altor oameni din compania noastră, iar ei au dat-o

altora și, curând, afacerea noastră a mers mult mai bine, pentru că majoritatea s-a adaptat mai bine la schimbări. Și, la fel ca mine, mulți oameni au spus că povestea i-a ajutat și în viața personală.

Cu toate acestea, au fost și câțiva care au spus că nu câștigaseră nimic. Unii au spus că știau acele lucruri și că deja le trăiseră. Dar mulți gândeau că sunt atoașteștiutori și nu mai voiau să mai învețe. Nu-și puteau închipui cum altora le aducea atât de multe beneficii.

Când unul dintre membrii consiliului de administrație, care avea dificultăți de adaptare, a spus că povestea aceasta este o pierdere de timp, ceilalți au glumit pe seama lui, spunând că știau care dintre personajele povestirii îl reprezintă — cel care nu învață nimic nou și nu se schimba.

— Cum se numește povestea? întrebă Angela.

— *Cine mi-a luat Cașcavalul?*

Toți râseră.

— Cred că deja îmi place, spuse Carlos. Nu vrei să ne spui și nouă povestea? Poate că vom putea trage și noi învățăminte din ea.

— Bineînțeles, răspunse Michael. Aș fi chiar fericit să o spun și nu durează prea mult.

Așa că încep:

BOOKZONE

O POVESTE

Cine mi-a luat Cașcavalul?

ODATĂ, DEMULT, într-un ținut îndepărtat, trăiau cei patru mici eroi ai poveștii noastre, alergând toată ziua printr-un labirint, căutând Cașcavalul care-i hrănea și-i făcea fericiți.

E vorba despre doi șoricei pe nume Mirosilă și Gonilă, și despre doi omuleți, care erau la fel de mici ca și șoriceii, dar arătau și acționau aproape la fel ca oamenii de astăzi. Numele lor erau dl Iepure și dl Hohot.

Pentru că erau atât de mici, era lesne să nu observi ce făceau. Dar dacă ai fi privit mai de aproape, ai fi observat cele mai uimitoare lucruri!

În fiecare zi, șoriceii și omuleții își petreceau timpul în labirint, căutând Cașcavalul lor special.

Șoriceii Mirosilă și Gonilă aveau minte de rozătoare, dar instinctele le erau bune atunci când își căutau mica porție de Cașcaval de ros, așa cum deseori se întâmplă cu șoriceii.

Cei doi omuleți, dl Iepure și dl Hohot, își foloseau creierele, pline de tot felul de convingeri și emoții, căutând un alt fel de cașcaval, Cașcaval — cu C mare — care, credeau ei, îi va face să se simtă fericiți și plini de succes.

Oricât de diferiți ar fi fost, șoriceii și omuleții aveau totuși ceva în comun: dimineața, fiecare dintre ei își îmbrăca treningul de jogging, își lua pantofii de alergat, își părăsea căsuța și gonia prin labirint după Cașcavalul preferat.

Labirintul era alcătuit dintr-o mulțime de coridoare și de camere, în unele dintre ele găsimu-se delicioasa brânză. Dar existau, de asemenea, și colțuri întunecate, și alei neluminate, care nu duceau nicăieri. Oricine se putea rătăci cu ușurință acolo.

Cu toate acestea, pentru cei care își găsiseră drumul, labirintul avea secrete care-i făcea să se bucure de o viață mai bună.

Șoriceii Mirosilă și Gonilă foloseau metoda simplă „încearcă-toate-posibilitățile“, pentru a găsi Cașcavalul. Alergau de-a lungul unui coridor și, dacă nu găseau nimic, se întorceau și alergau pe următorul. Țineau minte coridoarele în care nu găsiseră Cașcaval și intrau repede în cele noi.

Mirosilă adulmeca locul pe unde ar putea fi Cașcavalul, folosindu-se de nasul său mare, iar Gonilă alerga repede înainte. Așa cum era de așteptat, se rătăceau de multe ori, mergând în direcții greșite, și de multe ori, se izbeau de ziduri. Dar după un timp, reușeau să-și găsească drumul.

Asemeni șoriceilor, cei doi omuleți, dl Iepure și dl Hohot, își foloseau și ei capacitatea de a gândi și învățau din experiența trecută. Astfel, se străduiau cu mințile lor complexe să dezvolte metode din ce în ce mai sofisticate pentru a găsi Cașcavalul.

Uneori, treaba mergea bine, dar alteori puternicele lor convingeri omenești și emoțiile preluau controlul și le întunecau felul de a privi lucrurile. Acest lucru făcea ca viața în labirint să fie mai complicată și mai incitantă.

Cu toate acestea, Mirosilă, Gonilă, dl Iepure și dl Hohot au descoperit cu toții, fiecare în felul său, ceea ce căutau. Fiecare dintre ei a găsit, la capătul unuia dintre coridoare, în Stația de Cașcaval C, felul de brânză pe care-l dorea.

În fiecare nouă dimineață, șoriceii și omuleții își îmbrăcau treningul de jogging și se îndreptau spre Stația de Cașcaval C. Nu a durat mult până când și-au făcut din asta o obișnuință.

Mirosilă și Gonilă continuau să se trezească de vreme în fiecare dimineață și să alerge prin labirint, urmând totdeauna același drum.

Când ajungeau la destinație, cei doi șoriceii își scoteau pantofii de alergare, îi legau de șireturi unul de altul, apoi îi atârnavu de gât, astfel încât să-i aibă la îndemână, în caz de nevoie. Apoi își savurau Cașcavalul.

La început, dl Iepure și dl Hohot alergau și ei spre Stația de Cașcaval C în fiecare dimineață, pentru a savura gustul noilor bucăți de Cașcaval, care-i așteptau acolo.

Dar, după o vreme, omuleții și-au creat o altă obișnuință.

Dl Iepure și dl Hohot se trezeau în fiecare dimineață mai târziu, se îmbrăcau ceva mai încet și apoi mergeau spre Stația de Cașcaval C. Acum, știau unde se găsește Cașcavalul și cum se ajunge acolo.

Nu aveau nicio idee despre locul de unde vine Cașcavalul sau despre cine îl pune acolo. Ei doar presupuneau de fiecare dată că el va fi acolo.

În fiecare dimineață, imediat ce ajungeau la Cașcaval, dl Iepure și dl Hohot se așezau și se simțeau ca acasă. Își scoteau treningurile de jogging, se descotoroseau de pantofii de alergat și se încălțau cu papucii. Deveniseră foarte comozi acum, că găsiseră Cașcavalul.

— E foarte bine, spunea dl Iepure. E destul Cașcaval aici să ne ajungă pentru totdeauna.

Cei doi omuleți se simțeau fericiți și plini de succes și credeau că acum sunt în siguranță.

Nu trecu mult timp, că dl Iepure și dl Hohot priveau Cașcavalul pe care-l găsiseră la Stația de Cașcaval C ca fiind Cașcavalul *lor*. Era acolo o cantitate atât de mare de Cașcaval, că până la urmă

și-au mutat casele, pentru a fi mai aproape de el, și și-au construit viața socială în funcție de el.

Pentru a se simți și mai mult acasă, dl Iepure și dl Hohot și-au decorat pereții cu lozinci și chiar au desenat câteva imagini cu Cașcavalul, care le stârnea zâmbetul. Pe un perete scria:

Uneori, dl Iepure și dl Hohot își aduceau aici prietenii apropiați, pentru a le arăta grămada de Cașcaval de la Stația de Cașcaval C și arătau cu degetul spre ea, spunând cu mândrie:

— Frumos Cașcavalul ăsta, nu?

Uneori îl împărțeau cu prietenii lor, alteori nu.

— Merităm acest Cașcaval, spunea dl Iepure. A trebuit, bineînțeles, să muncim mult și din greu până să-l găsim.

Apoi rupea o bucată mare și proaspătă de Cașcaval și o mânca.

După aceasta, dl Iepure, deseori, adormea.

În fiecare noapte, omuleții ajungeau acasă țopăind, plini de Cașcaval, și în fiecare dimineață se întorceau încrezători ca să mai ia.

Lucrurile au mers astfel ceva timp.

După o vreme, încrederea celor doi omuleți a crescut și s-a transformat în aroganța succesului. Curând, au devenit atât de comozi, încât nici măcar n-au observat ce se întâmplă.